

ELEKTRONIKUS SZEMÉLYAZONOSÍTÓ KÁRTYA

- Az elektronikus személyazonosító kártya egyszerre szolgálhat többek között adóigazolványként, TAJ-kártyaként, útlevélként, közlekedési bérletként, vonatjegyként és online ügyintézésre, vásárlásra is itthon és az EU legtöbb tagállamában egyaránt.
- Aki szeretné, e-kártyáját elektronikus aláírásra is használhatja, így a segítségével teljes bizonyító erejű magánokiratot is aláírhat az interneten keresztül.
- Az e-kártya belépőkártyaként is használható lehet zsilipkapus belépető rendszereknél.
- A kártyatulajdonosok időt és fáradságot, az állam és a kártyát elfogadó vállalkozások pedig pénzt takaríthatnak meg általa.
- Az e-kártya bevezetését ellenzők attól tartanak, hogy a különböző, korábban külön kezelt személyes adatok összekapcsolhatóvá válnak általa.
- Az Európai Unió 16 tagállamában már bevezették a használatát.
- A tapasztalatok vegyesek: egyes országokban általánossá vált a használata, másol mérsékelt iránta az érdeklődés.
- Három országban bevezették már a mobiltelefonos hivatalos ügyintézt is.

A Kormány [T/4857.](#) számon benyújtott törvényjavaslata egyfelől az e-kártya megvalósításához szükséges törvénymódosításokat tartalmazza, másfelől az állami és önkormányzati szervek elektronikus információbiztonságáról szóló 2013. évi L. törvény módosítására irányul.

Az internet elterjedésével egyidejűleg rohamosan megnőtt az elektronikusan elintézhető ügyek száma, melyek esetében az ügyfélnek már nem kell a hivatalt személyesen felkeresnie. Az effajta ügyintézés elengedhetetlen feltétele a kétséget kizáró elektronikus személyazonosítás, mely alapvetően egy nyilvános és egy titkos azonosító megadásával történik.

Így léphetünk be 2005 óta az [Ügyfélkapun](#) is, amelyen keresztül már mintegy száz elektronikus szolgáltatás elérhető, közöttük az adóbevallás, a cégbejegyzés, illetve a felsőoktatási felvételi jelentkezés. 2015 márciusában az Ügyfélkapunak több mint 1 millió 971 ezer regisztrált felhasználója volt.

Az interneten keresztül elintézhető ügyek körének bővülésével azonban egyre több titkos kódot kell megjegyeznünk, többféle kártyával rendelkezünk, s az egyes szolgáltatók különféle rendszereket használnak ügyfeleik elektronikus azonosítására. Ezért vetődött fel világszerte a **sokféle kártya integrációjának** terve.

Az online személyazonosítás egységesítése jegyében készült el 2008-ban az Igazságügyi és Rendészeti Minisztériumban az elektronikus személyi igazolvány bevezetésének koncepciója is, a hagyományos személyazonosító kártya ugyanis alkalmas lehet elektronikus személyazonosításra is, ha csipvel látják el, s így lehetővé teszi akár közigazgatási szerveknek, akár piaci szolgáltatóknak, hogy saját elektronikus szolgáltatásaikat is ennek elfogadásával kínálják.

A megvalósításra ekkor nem került sor, **az egységes elektronikus kártya-kibocsátási keretrendszerről szóló [2014. évi LXXXIII. törvény](#)** azonban – egy univerzális kártya bevezetésének előírása nélkül – megteremtette a különböző kártyák egyesítésének keretfeltételeit. Az Európai Unió 2014-ben elfogadott [910/2014/EU rendelete](#) közép-pontjában ugyanakkor az elektronikus személyazonosítás **határokon átívelő** egységesítése áll.

Az Európai Unió 16 tagországa már elektronikus személyazonosító kártyát bocsát ki, mely a benne található chip révén nemcsak a hagyományos, személyazonosításhoz szükséges adatokat tartalmazza, de számtalan elektronikus szolgáltatást is igénybe vehető a segítségével. A kártyák online használatához kártyaolvasó készülékre, egy letölthető programra, valamint egy nyilvános és egy titkos kódra van szükség.

FELHASZNÁLÁSI LEHETŐSÉGEK

Az e-személyazonosító igazolványok révén hivatalos dokumentumokat, például adásvételi szerződést is „aláírhatunk” nyomtatás nélkül, elektronikus környezetben. Az „aláírást” ez esetben szintén egy nyilvános és egy, külön erre a célra kapott, titkos kód megadása jelenti, ami jogilag egyenértékű a kézzel írt aláírással.

Szlovákiában 2013 decembere óta igényelhető e-személyi kártya, s az igénylők a kártya mellé ingyen kártyaolvasót és elektronikus aláíráshoz szükséges kódot is kaphatnak. Elektronikusan is intézhető többek között a lakcímbeljelentés, az iparendedély kiváltása és egyre több bank teszi lehetővé az online számlanyitást.

Észtországban az e-személyi igazolvánnyal okmányirodai, földhivatali, közjegyzői ügyek mellett például az iskolai beíratás is intézhető elektronikusan, de használható tömegközlekedési bérletként is. A helyhatósági, parlamenti választásokon voksolni lehetett vele és a népszámlálást is ennek segítségével bonyolították le. Az állampolgárok a közigazgatásban róluk tárolt összes adathoz automatikusan hozzáférhetnek, orvosi leleteiket is ily módon láthatják.

Belgiumban a közigazgatási állásokra jelentkezőkkel akár a munkaszerződést is e-személyazonosító kártya segítségével kötik meg. Szociális támogatások is igényelhetők vele az interneten keresztül, és akár vonatjegyként is használható.

ELŐNYÖK

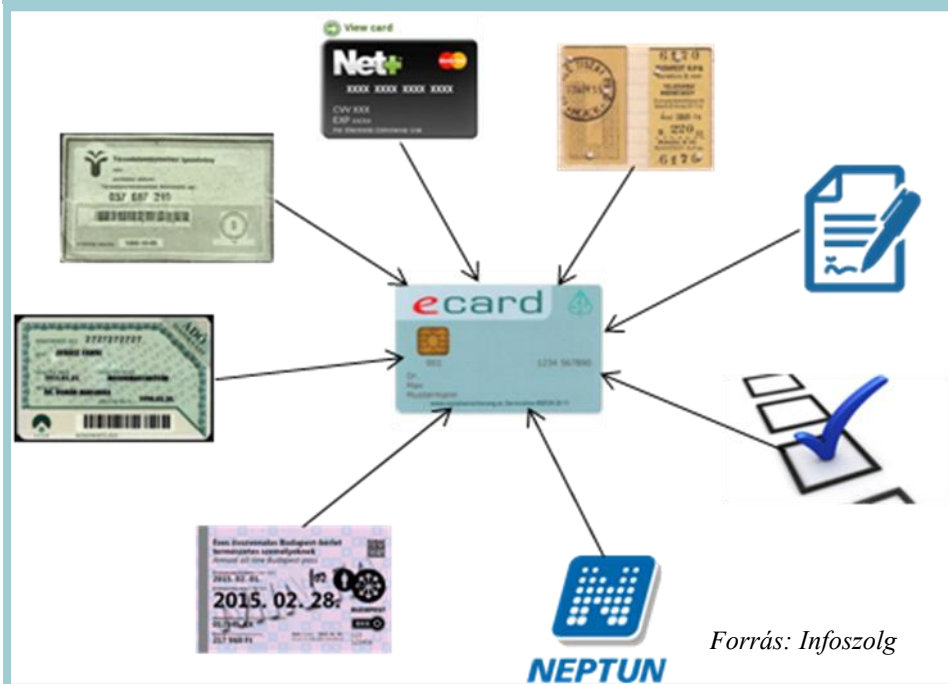
Az elektronikus személyivel rendelkezők időt és fáradságot takaríthatnak meg azzal, hogy akár otthonról is elintézhetik hivatalos ügyeiket, ráadásul a szolgáltatások éjjel-nappal igénybe vehetők.

Szintén előny a kártyabirtokos számára, hogy a különféle igazolványok és ügyfélkártyák helyett elegendő egyet magánál tartania, s nem kell több jelszót sem megjegyeznie.

Az állam számára a bevezetés kezdeti költségei magasak ugyan, de a későbbiekben az elektronikus személyi igazolványok révén jelentős megtakarítás érhető el, hiszen csökken a hagyományos ügyfélszolgálatok forgalma, így olcsóbbá tehető azok működtetése is. Jelentősen csökkenthetőek a választások és a népszavazás költségei is, ha az állampolgárok egy része elektronikusan szavazna.

Az e-kártya elfogadása megtakarítást jelenthet a vállalkozásoknak is, hiszen ezzel kiválthatják saját ügyfélazonosító rendszerük költséges üzemeltetését.

Az elektronikus személyazonosító kártyák felhasználási lehetőségei

Forrás: Infoszolg

ADATVÉDELMI AGGÁLYOK

Az elektronikus személyi igazolvány bevezetését ellenzők elsősorban attól tartanak, hogy a különböző (személyi, egészségügyi, adózási, rendőrségi) nyilvántartások, adatbázisok könnyedén összekapcsolhatóvá válnak általa, s így az egyének adatai egyszerre lehetnek megismerhetőek, illetve kerülhetnek akár illetéktelen kezekbe.

A Társaság a Szabadságjogokért jogvédő szervezet [álláspontja](#) szerint az e-kártya bevezetése szembemegy „az adatvédelem egyik legfontosabb alapelveivel, a célhoz kötöttséggel”, emellett a különböző célú adatkezelések összekapcsolásának és az univerzális azonosító-nak az **Alkotmánybíróság** által is [deklarált](#) tilalmával.

Péterfalvi Attila, az adatvédelmi hatóság vezetője is [hangsúlyozza](#), hogy az e-személyi igazolvány bevezetése révén nem csökkenhet az adatvédelem szintje, azaz nem fordulhat elő, hogy a kártyán szereplő adatokat univerzálisan kezeljék.

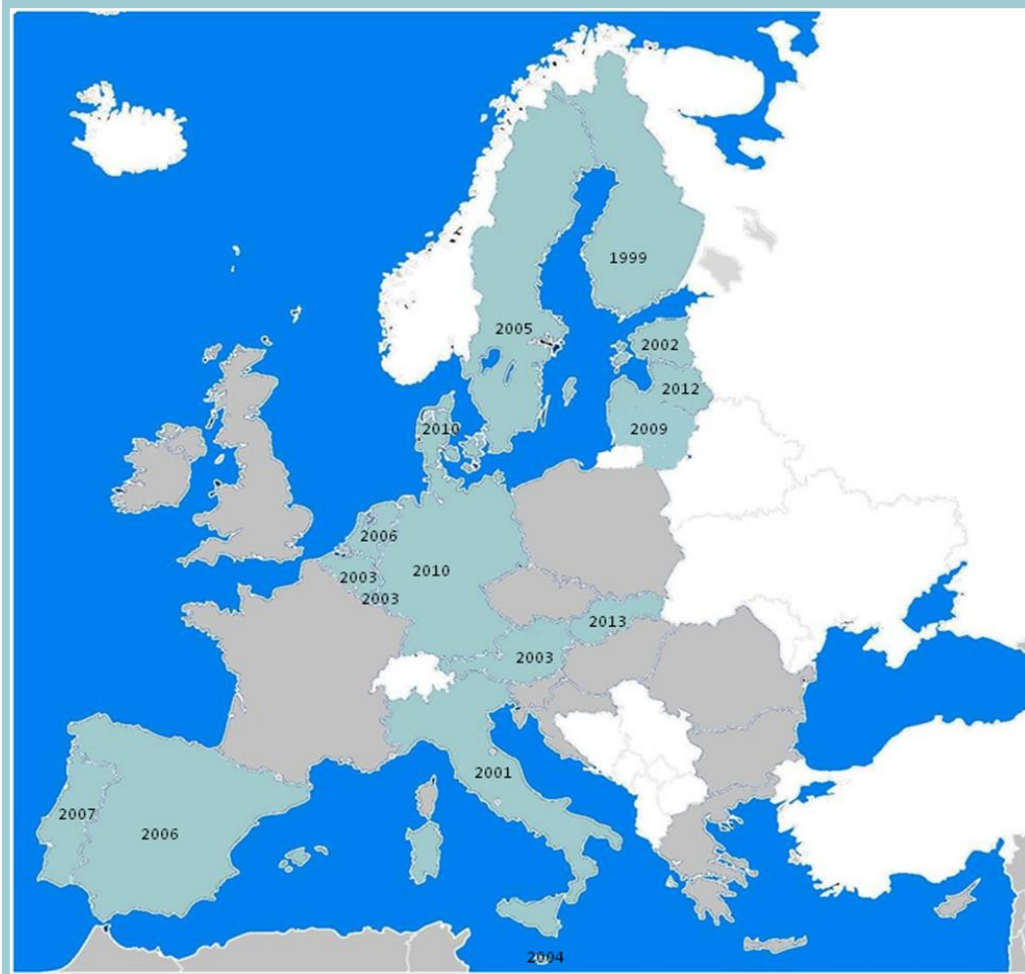
Az **Egyesült Királyságban** a kormányzat 2010-ben feladta az e-személyi kártya bevezetésének tervét, mert nem látták maradéktalanul biztosíthatónak a magánadatok sérthetlenségét.

Szlovákiában adatbázist vezetnek arról ki, mikor és milyen információkat nézett meg egy adott személyi igazolványon.

Az e-kártya elvesztése, illetve illetéktelen kézbe kerülése, a kártyával való visszaélés is komoly kockázati tényező. **Németországban** az elektronikus személyazonosító kártya 2010. évi bevezetésekor biztosították a lakosságot, hogy a kártyahasználat teljesen biztonságos. A rendszer gyenge pontjának a kártyaolvasó készülék bizonyult, ez volt az egyik sikeres támadás behatolási pontja. Máskor a támadóknak az online szoftverfrissítéshez használt állami szerver helyett egy csaló szerverre sikerült átirányítani a böngészőt és egy fertőzött fájlt installálni a felhasználó számítógépre.

Hollandiában 2013 decemberében 150 állampolgár adatait lopták el és a megszerzett adatokkal visszaéléseket is elkövettek.

Elektronikus személyazonosító kártyák az Európai Unió tagországaiban (a bevezetés évével)

Forrás: [Infoszolg/e-Government Factsheets](#), Joinup/ISA, Európai Bizottság 2015.

AZ E-KÁRTYA NÉPSZERŰSÉGE

Az elektronikus személyi igazolvány nyújtotta szolgáltatások igénybe vétele sehol sem kötelező, a fogadtatása pedig vegyes képet mutat.

Finnországban ugyan már 1999-től lehet e-kártyát igényelni, ám 2011-ben az 5,4 milliós népességből mindössze 300 ezren éltek a lehetőséggel; igaz, a kártya kiállításának költségei itt minden esetben a kérvényezőt terhelik.

Olaszországban is mérsékelt maradt a 14 éve bevezetett kártya népszerűsége elsősorban azért, mert viszonylag kevés helyhatóság fogadja el az ügyintézés során.

Szlovákiában 2014 júniusáig csak az elektronikus személyazonosítót kapó állampolgárok fele kérte, hogy az új kártyában levő chipet aktiválják.

Észtországban ugyanakkor teljesen általánossá vált az elektronikus kártyahasználat,

2012-ben már a lakosság 90 százaléka rendelkezett vele.

Az 5,65 milliós lakosú **Dániában** 2014-ben 4,18 millió állampolgárnak volt e-kártyája, közülük 3,2 millióan használják is az elektronikus szolgáltatásokat.

E-KÁRTYA HELYETT MOBILTELEFON

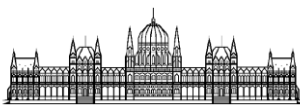
Ausztria 2009-ben tovább lépett az elektronikus közszolgáltatások terén, amikor bevezette a mobil telefonon keresztüli személyazonosítás és elektronikus aláírás lehetőségét. Az ügyintézés ettől kezdve már számítógépet, szoftvert és kártyaolvasót sem igényel, elegendő egy mobiltelefon és az SMS-szolgáltatás. 2014 novemberében már 420 ezren rendelkeztek mobiltelefonos elektronikus aláírással és havonta további 20-25 ezren kérik az ingyenes szolgáltatás aktiválását.

Hasonló mobiltelefonos személyazonosítás létezik már **Észtországban** és **Dániában** is.

Források:

- [2014. évi LXXXIII. törvény](#) az egységes elektronikus kártya-kibocsátási keretrendszeréről
- Az Európai Parlament és a Tanács [910/2014/EU rendelete](#) (2014. július 23.) a belső piacon történő elektronikus tranzakciókhoz kapcsolódó elektronikus azonosításról és bizalmi szolgáltatásokról, valamint az 1999/93/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről
- [e-Government Factsheets](#). Joinup, ISA, European Commission, March 2015.
- Majtényi László - Simon Éva - Székely Iván - Szabó Máté Dániel: [Az elektronikus személyazonosítás adatvédelmi követelményei](#). Eötvös Károly Közpolitikai Intézet, Budapest, 2007.
- Perényi Marcell: [Elektronikus személyi igazolvány](#). Ezeremester.hu, 2011. március 11.
- Szabó Zoltán: [Az e-kormányzati szolgáltatások kulcsproblémája: az elektronikus személyazonosság menedzsment](#) – Pro Publico Bono, 2011/1.

Készítette: Dr. Samu Nagy Dániel
Képviselői Információs Szolgálat
E-mail: infoszolg@parlament.hu

ORSZÁGGYŰLÉS HIVATALA KKI

Internet: www.parlament.hu/infoszolg
Intranet: intra.parlament.hu/infoszolg/
Tel.: (1) 441-4529; (1) 441-6486